

VESTUL ROMÂNIEI

Ziar românesc independent din Oradea-Mare.

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA :
Strada Francisc Deak No. 2.
Telefon 10-02.
Manuscrisurile nu se înapoiază.

Director-Fondator: ȘTEFAN MĂRCUȘ

ABONAMENTE:
Apare de trei ori pe săptămână,
Pe o lună. 25 Lei
Pe un an. 260 Lei
In America 3 dolari

Crăciunul

Foarte mulți oameni sunt înclinăți să vadă în Crăciun numai o sărbătoare a anotimpului de iarnă, un simbol vag: începutul creșterii zilei. Ziua Nașterii Domnului nostru Isus Hristos are însă o însemnătate mult mai profundă. La sublimitatea ei se ridică numai cel ce și știe înălța gândirea.

Tainica noapte de 25 Decembrie e prăznită de 19 veacuri de către lumea creștină ca începutul unei epoci de lumină și această lume mărturisește an de an în acea sărbătoare că viața ei ar fi pusă fără Hristos.

Înainte de venirea Lui, acea luptă neconținută pe care o năsim viața nu-și avea rostul său bine lămurit. Omul nu era în clar cu noțiunea binelui și a răului, nu știa cine-i este deaproapele, către care să-și arate iubirea, — care avea un înțeles îngust, — și era pornit să vadă pe dușman în cel ce se închină altcum Dumnezeuului său. Nici concepția despre Dumnezeu, nici cea despre omenire, religie, morală, nu era clară înainte de Hristos.

Hristos a făcut să răsară soarele cunoștinței peste noi. El, fiul lui Dumnezeu, s'a coborât între noi în chip de om, ne-a învățat să cunoaștem pe Dumnezeu ca pe ființa supremă de natură spirituală, a extins legea iubirii asupra omenirii întregi și ne-a arătat rostul vieții pământești. Viața noastră primește o semnificație ideală de când pașii Lui sfinți au atins pământul, leagănul vieții noastre.

El ne-a învățat că viața aceasta nu e o luptă desperată, ci timpul de pregătire pentru viața de dincolo. Aci jos e timpul luptei, învingerea ne așteaptă dincolo. Dar nici lupta de aici nu e fără folos. Aci cucerim numai etape mărunte și speranța răsplății de dincolo ne inspiră tărie în luptă. Viața de aici are un singur rost: Să ne perfecționăm. Cunună izbândeii ne-o dă El dincolo.

Dușmanul comun al omenirii e păcatul. În lupta contra acestuia iubirea înfrățește pe om. Luptăm cu toții pe același front pentru un ideal comun: Fericirea. — Ceeace atingem aici jos din fericire sunt fărâməturi. Deplinătatea fericirii o ajungem deodată cu

perfectiunea: în Dumnezeu. El este punctul nostru de plecare și la El ne vom întoarce. Acestea ni le-a spus Hristos. Dela El am învățat a cunoaște marele preț al vieții pământești.

Cădem tot des în lupta contra păcatului, încât de multe ori pare că am pierdut lupta, dar atunci ne răsare în cale Hristos și figura Lui blândă ne ridică tot mereu. Așa e viața noastră împletită din multe poticneli. Cu multă jertfă își câștigă omenirea succesele, cari tocmai de aceea li sunt atât de scumpe.

Hristos rămâne veșnica pildă. El luminează cu figura-i Dumnezeuască calea omenirii.

Să ai numai ochii sufletului deschisi și urechile inimii desfundeate, și El te luminează și îți vorbește.

Ce-ar fi viața noastră fără Hristos? Noapte fără lună ziua fără soare.

Deși intervalul de timp între venirea Lui în lume și zilele noastre crește mereu, numele lui Hristos se pronunță tot mai glorios, și noi credem că din ce progresează mai mult omenirea, din personalitatea lui Hristos ea va înțelege tot mai mult, căci semănatul Lui a fost atât de bogat, încât veacurile viitoare, precum luna cu stelele nu vor copleși lumina soarelui.

Ar fi greșit să vedem în Hristos numai o persoană istorică, eroul unei epoci. El n'a fost reformatorul social efemer al unui timp ci este veșnicul reformator moral, care trăiește și azi în suflete, acolo unde și-a înființat împărăția sa.

Am citit despre obiceiurile și cântecele de Crăciun ale diferitelor popoare creștine, prin cari toți caută să evoace cât mai vie figura lui Hristos în ziua nașterii Lui, și m'am întrebat ce admiră mai mult lumea creștină în Hristos? Și mi-am zis: Nevinovăția și perfectiunea.

Cu adevărat. Cuprins de fiorii sfinți ai evlaviei, cu cari imaginația noastră își evoacă viața Lui, dela naștere până la înălțare, sufletul nostru suspină după: Nevinovăție și perfectiune.

În nevinovăție ne naștem dar încurând ne înjugăm la carul păcatului. Sufletul nostru cunoaște că el nu e creiat pentru păcat și de aceea suspină după nevinovăția pierdută. Cu

ochil spre Hristos, îl chemăm, ca Petru pe mare, să nu ne lase să ne cufundăm în marea păcatelor.

Deși păcatul este tristul însoțitor al vieții omenești, omul nu și-a pierdut speranța că menirea lui nu e depravarea

ci perfectiunea, care ne-a arătat-o Hristos.

Itată ce gânduri se nasc în noi în ziua de Crăciun și itată cum ziua nașterii Domnului nostru Isus Hristos pe pământ, este sărbătoarea renașterii speranțelor de mai bine, apoteoză omenirii.

A. M.

Nașterea lui Ios

Din depărtări trei Crai domnești,
Frumoși, bogați, ca în povești,
Căldușiți de-o stea
Porniră, pribegind pe jos
Să afle pe Isus Hristos
Ce se năștea.

Și au umblat în lung și 'n lat
Pământu 'nțreg au colindat,
Mergând din greu
Și sau labit și de Irozl,
Și de înțelepți și de nerozi,
Cătând mereu.

Au fost amenințați de mulți
Dar ei au mers flămânzi, desculți,
În spre Mântuitor
Nici l'aputere n'a putut
Ca să le sfarme ce-au crezut . . .
... Credința lor

Și ea l-a dus . . . căci au sosit
În Betleem unde-au găsit
Pe cel ce căuta:
Era un cor de heruvimi
Și pe pământ și pe 'nălțimi
Ce psalmi cânta

Lumină 'n iesle se făcu
Când din Fecloară se născu
Al lumii Salvator
Și acea lumină de atunci
Străbate și-azi și mărit și lumci
Și 'n sufletele tuturor

Și Craii au îngenunchiat,
Stăvind pe Cel ce l-a 'ndreptat
Spre noul Dumnezeu,
Au dăruit tot ce-au avut
Căci le-a rămas cu-afăt mai mult
— Credința 'n „eu”.

M. G. Samarineanu.

Schimbări în prefectura județului

Știrile pe cari le primim din București, confirmă informațiile pe cari le-am avut cu privire la schimbările dela Prefectura județului Bihor și a orașului Oradea-Mare. D. Insp. Gl. adm. Victor Hodor pleacă, iar în locul său vine D. Primmedic județean Dr. Nicolae Popoviciu. Dl. V. Hodor și-a câștigat simpatii sincere în cele câte-va luni, de când a venit la Oradea-Mare. Ca mara-mureșan a cunoscut bine situația județului cu populație româno-minoritară și dispozițiile luate în administrație au dovedit înțelegerea din care a avut parte. El în urma calităților sale personale — profesionale, este destinat la un nou teren de muncă, pe lângă Ministerul de Interne. D. Primministru l'a cunoscut, l'a apreciat, și vrea să-l aibă mai aproape de administrația centrală. Noi sincer îl urăm îndestulare și succese în munca pe care o va depune.

Vorbind cu D. Prefect despre plecarea sa, ne-a declarat următoarele:

Pe cale oficială încă nu am primit aviz despre numirea D-lui Dr. Popoviciu. Nu știu nici de aceea, că a-și fi fost numit ca Secretar General la Interne cu o misiune specială.

Am muncit cu plăcere în fruntea județului Bihor, pentru că am văzut și cunoscut necesitățile sale.

Scopul meu întotdeauna a fost întărirea fortărețelor de cultură și administrație, îndeosebi am acționat pentru ca să se înființeze la Oradea-Mare Casina românească. Dacă voiu pleca, voiu merge cu o vie satisfacție, și cu plăcerea de a fi obținut rezultate îmbucurătoare.

De altfel gazeta noastră ține să arate că D-l Nicolae Popovici preia prefectura în împrejurări destul de grele. Administrația județului este pe loc, dar sunt grele luptele cari se dau în partidul guvernamental, și de aci situația reprezentantului guvernului îngreunată. Sunt multe lipsurile cari le avem. D-l Popovici este bihorean.

El a mai fost în două rânduri Prefect al județului, cunoaște necazurile tuturor, și va afla mijloacele prin cari să ne întărim rândurile și să ne asigurăm unitatea de acțiune. Vom reveni după ce se va reîntoarce D-l Dr. Popovici dela București, orientând și asupra programului pe care și l-a propus să-l înfăptuească.

Ancheta ziarului „Vestul României“

Dăm mai la vale loc prețioaselor răspunsuri primite la redacția noastră, fiind convinși că am făcut un pas mai departe pe drumul pe care am apucat. Nu am înțeles o singură clipă, după cum am declarat în repetate rânduri, să mergem de capul nostru pe acest drum. Apelul nostru a fîntit tocmai la o armonizare a curentului ce se pare că s'a urnit și suntem fericiți că am început a fi înțeleși. Nu am avut nici pretenția, prea puțin modestă, de a ne ridica aici ca singurii îndrumători; am înțeles să fim tovarășii și interpretii părerilor sănătoase ale celor ce cunosc în mod real pulsul Bihorului.

Vom fi servii credincioși ai acestor părerii și le vom face drum spre urechile cari trebuie să le auză. Căci așa înțelegem noi că o gazetă servește interesele cele mai sociale: să fie ecoul celor mai autorizate și

competente glasuri, căcînd în picioare orice interese personale și sectare. Cei de-acolo, dacă vor să înțeleagă ce ne doare, ce ne trebuie, ce au de făcut, trebuie să înlătore paravanele și periutele și să asculte adevăratul glas al Bihorului. Rămâne să scoatem din aceste răspunsuri principiile sănătoase și să le folosim în greaua noastră sarcină.

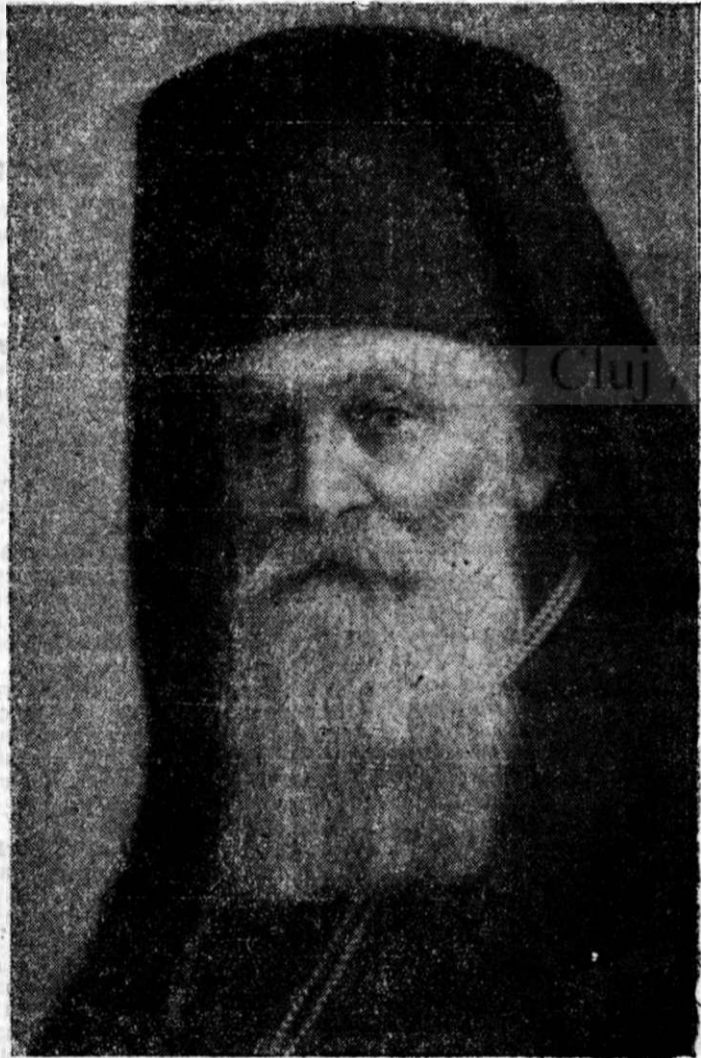
Intrebările sunt următoarele:

1. Cum vedeți situația culturală, economică și socială a județului Bihor.

2. Care sunt mijloacele prin cari s'ar putea uni toate forțele intelectuale, fără colorit de partid, aflătoare în acest județ, pentru ridicarea culturală economică și socială a românilor.

3. Ce rol credeți că poate avea în această chestiune, elementul tîner și ziarul „Vestul României“.

Redacția.

Roman R. Ciorogariu

Episcop ort. român al Diecezei Orăzii-Mari.

Răspunsul P. S. S. Episcopului Roman R. Ciorogariu la ancheta noastră

1. Mult zor administrativ în jurul instituțiilor culturale și puțin apostolat; multă trudă de producție și puțină dobîndă națională. Progresul de pînă acum e imponderabil în marele proces de integrare pe granițe. Mai mult apostolat și mai puțină risipă a bunurilor naționale.

2. De jos statele cu sufletul lor curat, ținut sus de biserică, constituie puterea statică a națiunii. A încadra dar satele în opera nouă culturală și economică sub conducerea firească a preoțimei, după datina strămoșească. Printr'o casă națională centrală în Oradea-Mare, s'ar susține legătura cu provincia, așa s'ar consolida o societate inspirată de ideea națională și religioasă creatoare, care ar sta peste partidele

politice expuse fluctuațiunii intereselor de partid. Fiecare popor cuminte intră pe luntrea sa, — vorba d-lui Octavian Goga, — în lumea nouă ce s'a creat după războiu. Chestiile de amănunte, a creării unui centru social aparțin executivei.

3. Tinerimea să se pregătească serios pentru misiunea mare ce o așteaptă, de a duce la desăvîrșire unitatea națională; iar „Vestul României“ să schimbe pe omul cu două suflete, eșit din cele două culturi de mai înainte, în omul cu un singur suflet românesc. Cu viziul deschis pentru ideea națională înainte! tot înainte! Dacă pe această cale am ajuns noi cei bătrîni în România-Mare, veți ajunge și voi a vedea o Românie Fericită. Această glorie este rezervată de soarte tinerimei.

Dar nu uitați, că „nihil sine Deo“.

Dr. Valeriu Traian Frențiu
episcop român unit de Oradea-Mare.

Episcop Dr. Valeriu Tr. Frențiu

Primind prețioasa D-voastră scrioare, am onoare a răspunde următoarele:

Situația culturală, economică și socială a județului Bihor lasă mult de dorit. S'a făcut puțin progres, dar cu aceeaș cheltuială s'ar fi putut ajunge la un-rezultat cu mult mai mare, dacă nu se făcea atîta politică, demagogie și confesionalism. Suntem prea divizați, și motivul cred că este mai ales lăcomia și invidia.

Mijlocul prin care s'ar putea uni toate forțele intelectuale, fără colorit politic, aflătoare în acest județ, pentru ridicarea culturală, economică-socială a românilor, după părerea mea este unul sigur: să ne întoarcem cu toții sincer și din tot sufletul la Hristos și învățătura lui cea sfîntă, bazată pe dragoste. Un legiuitor a întreat pe Isus, care este cea mai mare poruncă, iar Isus i-a răspuns: „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău, din toată inima ta, din tot sufletul tău și din tot cugetul tău. Aceasta este întâia și cea mai mare poruncă. Iar a doua asemenea acesteia: să iubești pe deaproapele tău ca pre tine însuși. Întru acestea două porunci, toți prorocii și legea să razimă“ (Mat. 22, 37—40).

De vom avea dragoste în sufletul nostru, nu va mai fi ceartă între noi, vom putea lucra umăr la umăr, ca să înălțăm iubita noastră țară și ne vom înălța cu toții și vom înainta pe toate terenele, fiindcă numai singur „iubirea zidește“ (I Cor. 8, 1). Cearta, invidia, lăcomia etc. distrug și noi regresăm pe toate căile. Rolul ziarului D-voastre este să infiltreze aceste adevăru ri în sufletele cetățenilor din acest județ, sbiciuind patimele și greșelile — dar nu persoanele — și arătînd frumuseța virtuților. S'a vorbit mult, că nu ne cunoaștem și trebuie să convenim mai des și în urmare s'a început cu aranjarea convenirilor, dar greșit, fiindcă la cealuri dansante, creștinii adevărați nu pot participa în post,

cînd legea românească oprește dansul. Am fost chemați la o reprezentare a copiilor la care copii nevinovați și mai puțin nevinovați s'au produs cu jocuri indecente. Așa nu se pot aranja conveniri, cari să ne apropie ci ne despart și mai mult. Nu dragostea frivolă și imorală ne va apropia, ci singur dragostea adevărată propagată de Isus, curată și morală, ne va putea consolida. Acestea trebuie să le arătați publicului și vom progresa.

Acum, la serbarea nașterii lui Hristos, sufletele oamenilor sunt mai dispuse pentru a primi ce e frumos și bine, începeți această activitate și bunul Dumnezeu Vă va ajuta.

Oradea-Mare, la 2 Ianuarie 1924.

Dr. Aurel Lazar, deputat

La întrebările Dv. Vă răspund cu multă plăcere în următoarele:

1. Situația culturală a județului Bihor cere o muncă sistematică, — bine chibzuită și bine executată. Durere, aceasta încă lipsește. Se fac mari sfurtări, — dar lipsește unitatea programului și așa rezultatul este slab — Chestia școlii primare este departe de a fi normalizată, — sistemul întreg este greșit. Chezașia viitorului este dorința țărănilor noștri, că fil lor să-și împartășească nu numai cunoștința de carte, cu cultură, — și astfel se va desvolta o nouă și sănătoasă clasă de intelectuali.

Situația economică își caută condiții și baze reale. Criza generală economică și financiară este o pied-că mare, — dar credem, trecătoare. Reforma agrară întărind elementul țărănesc, — ne va asigura o dezvoltare națională, — și în câțiva ani situația economică va avea o altă înfățișare.

Viața socială — durere — nu există! Dacă ar exista, — multe neajunsuri s'ar putea sana, și multe reforme bune s'ar putea realiza.

2. Mijloacele consolidării sunt foarte simple, — și toțiși grele! Conștiința națională, dragostea de neam, cultura sufletească! Dacă am frecventa mai mult biserică, am urma poruncilor D-zești, — patima, ura, invidia ar dispărea, — consolidarea socială ar urma dela sine! Orice muncă și încercare, — este zădarnică fără căldura inimii și fără sinceritate.

3. Elementul tîner are misiunea inițiativă și a însuflețirii. Altcum nu aprobăm diferențierea elementelor bătrîne și tinere, — că acest concept este în contradicere cu consolidarea și unitatea acțiunilor.

Redacția noastră

O mână de oamei muncitori, silitori și modești, fără nume mare, fără pretențiuni grozave, — drepți și hotărâți, — așa ne prezentăm noi, cari ne-am legat dragostea pentru un scop moștenit ca dar strămoșesc. Aceasta-i redacția noastră!

La început a zburat cu greu scânteia, a prins, a adunat tot

mai mulți în jurul său. Din unul cu o convingere hotărâtă, a răsărit al doilea, s'a nșirat ideea lângă idee, om lângă om, și astăzi am îmbrăcat haină de serbătoare!

Mare-i bucuria care o avem; ea ne este răsplata!

Vă aducem o bogăție de care au mulți parte, un dar pentru încrederea și îmbărbătarea

ce o primim.

Vom veni la anul și mai mulți, vom fi și mai bogați iar bucuria ne va crește în convingerea că le noua clădire am pus baza solidă, desintere sați întru'n elan de entuziasm tineresc.

Așa să ne priviți, așa să ne judecați. Judecata tuturor este viitorul nostru!

George A. Petre,
redactorul principal al revistei „Cele Trei Crișuri”, colaborator extern al ziarului „Vestul României”. Muntean cu plete negre și ochi scrutători și cu inima plină de dragoste. Fire de artist — poet al cărui nume bun, vrednicește lauda multor reviste românești.

M. G. Samarineanu,
macedoromân — poet și scriitor, director al revistei umoristice „Ghimpele”, secretar de redacție la „Vestul României”. Tânăr cutezător și muncitor, cu patima îndârjită a convingerilor, cu stilul limpede și graiul turnat în forme poetice. De curând i-a apărut al doilea volum din lucrările sale „Tablouri din Pind”.

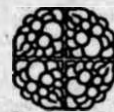
Ștefan Marcuș,
fostul cântăreț. Directorul-fondator al ziarului „Vestul României” a scos primul număr în ziua de Joi 12 Aprilie 1923 cu ocaziunea Congresului advocaților din România, pentru a informa intelectualii soșiți la Oradea-Mare. L-a tipărit fără pregătire, fără bani; cu punga plină a sentimentului de datorie. Așa lucrează și astăzi.

George Bota,
Director al școlii normale de băieți din Oradea-Mare. Om încercat venit la noi cu suflet larg și condelu de argint. Dela început fidel colaborator. Creatorul tablourilor măestredin viața publică, în articolele de fond.

De curând i-a apărut volumul: Epigrame și Epitafe.

Ziarul nostru tipărit în Tipografia Românească dă-torează acestei instituții tot sprijinul și își arată toată recunoștința. O mare parte din această recunoștință se cuvine d-lui Teodor Moga șeful tipografiei, care-și pune nu numai zelul și priceperea, ci tot avântul unui român conștient că lucrează la o mare operă. I se cuvine toată lauda.

Obiect: Meximarea prețurilor articole indicate în Art. 2 a legii pentru înfrânare reprimarea speculei ilicite dela 1. Ian. 1924

ORDONANȚA

Conaillul orașului Oradea-Mare în meul „Legel pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite” luand avizul reprezentanților consumatorilor și a reprezentanților diferitelor bresle de producători delegați de către camera de comerț și Industrie în sedința de azi data de 1. ianuarie 1924 pe întreg teritoriul orașului Oradea-Mare fixează prețurile maxime ale produselor mai notate după cum urmează:

I. Făină. 1. Făină de pâine (neagră) macinat din grau bine curățit în extracție de 40 % procent de loco moară pro k 5 lei fără spese de saci manipulație și de afaceri taxa de timbru și înregistrare cari spese nu pot fi mai mari de adevăc cinczeci bani pro kgr. 2. Făină fiert loco moară pro kgr. 8'75 lei. Făină 0 (lux) loco moară pro kgr. 9'75 lei.

Făină în detalii. 1. Făină de pâine (neagră) macinat din grau bine curățit în extracție de 40 % procent în detalii pro kgr. 6 lei. 2. Făină de fiert detalii pro kgr. 9 lei. 3. Făină 0 (lux) detalii pro kgr. 10 lei.

Pâine. 1. Pâinea neagră cu ordin Nr. 25601—1923. al Min. de Ind. și Com. s'a fixat pro kgr. 1. în lei 5 însă fără toleranță prețul unui kgr. întreg să se biletse la răvânzători pro kgr. 6 lei. Pâinea albă din făină de fiert fără toleranță în detalii la răvânzători pro kgr. 9 lei. 3. Pâinea albă din făină 0 (lux) fără toleranță în detalii la răvânzători pro kgr. 10 lei. 4. Pâine de secară pro kgr. 6 lei.

II. Laptele. 1 lit. lapte de vacă 5' lei, transportat la casă 6 lei.

III. Carnea. 1 kg. carne de vită 25 dkg-os 19 lei. 1 kg. carne de viț sugeci cu 25 dkg-os 22 lei. 1 kg. carne de porc. I. 34 lei. 1 kg. carne de porc II. 32 lei. 1 kg. carne de oale 16 lei. kg. untură topită 62 lei.

IV. Pește. Cegă pro kgr. 52 lei. N setru pro kgr. 42 lei. Crap și somn până la 3 kgr. pro kgr. 32 lei. Crap somn peste 3 kgr. 36 lei. Știucă și merun 30 lei.

V. Prețurile în restaurante. I. clasa I II. clasa I'50, III. clasa I lei. Rasos c sos 200 gr. carne 20 gr. sos I. clasa 9'50 II. clasa 8, III. clasa 7 lei. Oricefel de legumă uscată ori verde de zarzavat c 100 gr. carne de vită I. clasa 10, II. clas 8'50, III. clasa 7'50 lei. Oricefel de legumă uscată ori verde de zarzavat fără garnir de carne I. clasa 6, II. clasa 5, III. clasa 4'50 lei. Oricefel de legumă uscată ori verde de zarzavat cu 100 gr carne de porc. I. clasa 13, II. clasa 11 III. clasa 10 lei. Papricas de vițel (20 gr. carne) I clasa 11, II. clasa 8, III clasa 6 lei. Tocana cu castron (100 gr carne) I. clasa 11, II. clasa 9, III. clasa 8 lei.

Fripturi. Friptură pregătită din carne de vită (200) gr. carne friptură la tavă cu sos, friptură de carne albă, friptură cu slanină, friptură de usturoi și friptură ala Ștefanie umplut cu ou I. clasa 11'50 II. clasa 9'50, III. clasa 8'50 lei. Friptură pregătită din carne de vițel (200) gr carne rărunchi pulpa de vițel și piept de vițel I. clasa 12, II. clasa 11, III. clasa 9 lei. Friptură pulpă de porc I. clasa 20 II. clasa 18, III. clasa 15 lei. Friptură costilă de porc I. clasa 23, II. clasa 20 III. clasa 18 lei 1 porțiune aluat (fiert) teiței cu brânză mac. nuci, varză etc I. clasa 8; II clasa 7, III. clasa 5 lei.

Prețurile mâncărilor în restaurante rituale cu 20 % sunt mai scumpe. Toate prețurile cuprinse în terițele din prezenta ordonanță sunt socotite maxime proprietarii putându-le micșoară după conveniență. În nici un caz însă și sub nici un motiv nu vor putea depăși aceste prețuri.

Vostinar, p. primar.

„FRONTIERA”

S. A. ORADEA-MARE
BULEVARDUL REGELE FERDINAND.

!!!SECȚIE DE MĂRFURI!!!
Bancă autorizată a face
:: operații de devize. ::

BANCA „BIHOREANA”

Institut de Credit și Economii S. A.
ORADEA-MARE — PIAȚA UNIRII

FILIALE: TINCA, ALEȘD, MARGHITA,
VAȘCAU, SALONTA-MARE

Face toate operațiunile bancare

INFORMAȚIUNI

Cu ocazia sărbătorilor Crăciunului, ziarul Vestul României dorește felicitare tuturor cititorilor săi.

Zilele acestea fiind congresul general al societății „Principele Mircea”, în București au luat parte toate președintele secțiunilor din țară.

La acest congres a participat și M. S. Regina Maria, patroana societății. D-na Maria Dr. Bucico a avut deosebită distincție de a conduce delegația președintelor din țară a acestei societăți, la M. S. Regina.

Ziarul nostru, cu prilejul sărbătorilor Crăciunului, apare în 14 pagini. Credem că cititorii vor ști să ne aprecieze atât stăruința pe care o depunem pentru a le prezenta un ziar de-asupra oricărei critici, cât și sacrificiile materiale pe care le facem.

Atragem atenția cititorilor noștri asupra anchetei ziarului nostru pe care o publicăm în pagina III-a.

În urma anchetei dela Cluj se zvoneste că atât prefectul județului d-l Mureșan, cât și prefectul de poliție vor fi transferați.

Numiri în magistratură. Ministerul de Justiție a transferat la Oradea-Mare pe d. Manea St. Bogdan cons. la Curtea de Apel. D. Urzăreanu Vasile a fost numit la judecătoria de ocol.

Dr. Pelle Ioan avocat și-a mutat cancelăria sa avocațială din Str. Episcop Ciorogariu în Str. Prințul Carol (Szilágyi D.-u.) No. 4. Et. I. Vis-a-vi de Cercul Catolic.

Noua lege de chirie va susține normele stabilite până acum. Chiria va fi urcată de 10 ori cea din anul 1916.

Gritta Ovidiu, prefect de poliție din Arad a fost transferat la Timișoara la inspectorat. Succesorul său este Filiti Zamfir, fost prefect de poliție la Sibiu. Haralambie Popescu, șeful Siguranței din Arad a fost transferat la Satu-Mare.

Reunirea femeilor române din localitate, aranjează a doua zi de Crăciun la ora 5-9, obiceiul ceai dansant în scop filantropic în sala prefecturii de județ. Acest ceai dă cel mai bun prilej intelectualilor români de aci de o conveniabilă. Se va servi ceala cu prăjituri oferite de doamnele române și va cânta muzica militară.

După sărbătorile Crăciunului vom fi puși în plăcuta situație de a publica frumosul roman al D-lui Eugeniu Speranția „Casa cu nalbă” câpătat cu mari sacrificii pentru cetății noștri.

Sâmbătă ora 5 p. m. va avea loc serbarea pomului de Crăciun al orfanilor de războiu de sub iubitoarea conducere a d-nei Lucia Zigre. Invitam cu toată căldura publicii românești de inimă la această caritabilă serbare.

Cercul cultural al învățătorilor de pe „Crisul Repede” organizează o producție teatrală urmată de dans pentru ziua de 8 Ianuarie. Aceasta serbare este pusă sub patronajul p. protopop. Al Munteanu senator Venitul curat al acestei serbări este destinat pentru înființarea unei bibliotecii populare de plăsa.

După câte vedem, fracțiunile fasciste dela noi sunt în plină activitate. Astăzi primim la redacție al treilea ziar fascist intitulat „Mișcarea Națională Fascistă” de sub direcțiunea d-nei Elena Bacalogiu.

Numărul viitor al ziarului nostru apare Jol 10 Ianuarie, la ora obișnuite.

Caut asociat cu 200.000 Lei sau împrumut pe timp scurt cu împărțirea folosului garantat, Hirs L. Str. Cogălniceanu.

Astăzi la orele 5 p. m. se va ține ședința unită a Comisiilor instituite pe lângă orașul Oradea-Mare pentru controlul uzinelor. Aceasta comisie divizată în 3 părți cu câte 5 membrii a cercetat și controlat toate operațiunile uzinelor orășenești și întrunite azi, vor depune și discuta mijloacele prin cari s'ar putea estina taxele la oraș. Ședința va fi, prin discuțiile cari se vor desvolta, de un interes deosebit.

În urma ordinului prea târziu sosit referitor la vacanțele de Crăciun, Vineri o mulțime de oameni, înzadar a bătut la ușa autorităților administrative. În interesul general al populației ar fi, că știind înainte precis, când sunt sărbătorile Crăciunului, să se avizeze prin publicitate.

Adunarea generală a profesorilor secundari, secția Oradea-Mare, în ședința ținută la 27 Noiembrie 1923, a ales cu unanimitate de voturi pe un period de trei ani, începând cu anul 1923 următorul comitet de conducere: Președinte: Eugeniu Speranția. Vice-Președinte: Augustin Cosma profesor titular, liceul de stat „Em. Gojdu” din Oradea-Mare. Secretar general: Aurel Popa profesor titular liceul de stat „Em. Gojdu”. Cenzor: Teodor Neg, profesor titular la liceul „Em. Gojdu”. Secretari de ședințe: Iosif Silaghi profesor titular liceul „Eug. Gojdu”. Cassier: Eugen Hâncu, maestru de muzică liceul de stat „Em. Gojdu”. Membrii: a) Emilian Constantinescu profesor titular liceul de stat „Em. Gojdu”. b) A Mavrodin profesor titular liceul „Gojdu” Oradea-Mare.

Permisele noi de armă și vânătoare pentru anul 1924 se eliberează la Prefectura județului Bihor pentru publicul solicitator din Oradea-Mare, plătiind la Administrația Financiară taxele cerute de lege. Pentru permis de vânat 100 lei, pentru permis de armă 10 lei. — Domnii vânători sunt invitați a scoate aceste permise înainte de sărbătorile Crăciunului, întrucât permisele vechi nu mai sunt valabile și găsindu-se vândând fără aceste permise, li-se vor confisca armele.

Plata salariilor corpului didactic. Direcțiunea generală a contabilității din ministerul de instrucție aduce la cunoștința membrilor corpului didactic, că avizele și ordonanțele pentru salarii au fost suprimate. Pe viitor aceste plăți se vor face de administrațiile financiare, în baza bugetului și în urma vizei delegatului ministerului din județul respectiv. Acest delegat va fi inspectorul-șef școlar pentru județul în care se afla reședința inspectoratului. Pentru celelalte județe se va fixa ulterior. Pentru Universități, delegatul ministerului este rectorul Universității.

Alegeri parțiale. În județul Băiți a fost ales Eftimie Popovici, liberal, cu 11.077 contra candidatului țărănist care a întrunit 2765 voturi.

La Lipova a fost ales Gh. Cipăianu, liberal, cu 3756.

La Reghinul Săsesc a fost ales Vasile Stroescu, naționalist, cu 2420 voturi contra candidatului averescan care a întrunit 1293 voturi.

Cetiți N-rul de Anul nou al Ghimpelului care apare în 10 Ianuarie c. cu un bogat material satiric.

Serviciul divin de Crăciun

În catedrala Ortodoxă:

Serviciu divin la orele: 9 dim. (ziua I. și II).

Pontificare în ziua I. P. S. S. Episcop Ciorogariu cu asistența clerului local.

Corul: Academiei teologice sub conducerea D-lui Nic Firu.

În ziua I. va rosti P. S. Sa Roman R. Ciorogariu pastorală.

În ziua II. va predica: părintele Vasile Popoviciu.

Biserice Velenție: Protopopul Andrei Horvat.

Biserica catedrală gr.-cat.

Luni la 9^{1/2}, liturghie pontificată

de I. P. S. S. Episcopul diecezan, care ține și predica și va împărți binecuvântarea Apostolică împreună cu indulgențe plenare. Cor cu orchestră.

Marti la orele 9 și jum. Liturghie. Predică: Mon. Iosif Ciintoc.

La orele 10 Liturghie. Pontificată de: I. P. S. S. Episcopul diecezan, care și predica și împărțește binecuvântarea Apostolică împreună cu indulgențe plenare. Cor cu orchestră.

Biserica Olosig.

La 6 oare dimineața liturghie.

ULTIMA ORA

Circulația pe C. F. R.

Circulația pe C. F. R. s'a ameliorat, dar trenurile circulă încă cu mari întârzieri. Temperatura a scăzut în întreaga țară. În Capitală sosesc știri despre mai mulți oameni înghețați din diferite părți ale țării. Serviciul telefonic s'a îmbunătățit, iar cel telegrafic a fost restabilit pe deplin.

Incendiul dela moara militară din București

Incendiul dela moara militară din București încă n'a putut fi localizat. Pagubele se urcă peste 20 milioane, și moara a fost una dintre cele mai modern aranjate mori. Au fost distruse 100 vagoane făină. În cursul lucrărilor de localizare un pompier și-a găsit moartea, iar 9 au fost răniți ușor.

D. ministru Angelescu și școlile confesionale

„Viitorul” desminte știrea publicată de ziarul „Dimineața”, că ministrul instrucțiunii Angelescu, după tratativele sale urmate cu reprezentanții bisericilor ortodoxe și protestante din Ardeal, ar fi dispus, ca școlile confesionale să poartă funcțiunea ca în trecut. Spune că știrea este falsă. În realitate ministrul a avut tratative cu episcopul reformat Carol Nagy, căruia de fapt, i-a satisfăcut unele cereri de caracter personal, însă în chestia școlilor n'a pus în perspectivă nici o schimbare.

La 15 Ianuarie se încep la Salzburg tratativele româno-ruse între guvernul român și Cicerin.

Congresul partidului averescan.

București. — Comitetul executiv al partidului poporului secția averescană, a ținut a seară o ședință în care a fixat programul adunărilor populare ce le va convoca în Ianuarie și Februarie, și a hotărât convocarea unui congres general la București în luna Martie.

Bursa din București

Din cauza sărbătorilor Crăciunului Bursa din București va rămâne închisă până Jola viitoare.

Plata bonurilor de tezaur

Ministrul de finanțe a decis plățirea bonurilor de tezaur sub o sută de mil lei, din casieria statului. Suma întreagă a acestei plăți face 75 milioane lei și este optimea datorită interne a Statului.

Repausul de Sărbători

Ordin

referitor la repausul sărbătorilor Crăciunului și Anului Nou.

1. Ziua de 6 Ian. (Ajunul Crăciunului). Toate magazinele pot să țină deschis până la ora 19. Ori ce fel de muzică și reprezentație interzisă dela ora 1 p. m.

2. Ziua de 7 Ian. (Ziua I-a de Crăciun). Toate magazinele, bodegele, bărbierii etc. vor ținea închis fără excepție. Vor ținea însă deschis cafenele și cofetăriile.

3. Ziua de 8 Ian. (Ziua a II-a de Crăciun.) Cu repaus Duminical.

4. Ziu de 9 Ian. (Ziua a III-a de Crăciun.) Nu este repaus.

5. Ziua de 13. (Preziua Anului Nou.) Se vor observa toate dispozițiunile ca în ajunul Crăciunului cu excepția că se pot ținea reprezentații și muzică în localuri permisa.

6. Ziua de 14 Ian. (Anul Nou.) Ca în ziua I-a de Crăciuni (închis toate).

7. Ziua de 18 Ian. (Ajunul Bobotezei). Se vor observa strict toate ordinele prescrise pentru ajunul Crăciunului. (Rep. și muzică interzisă) în cafenele și rest.)

8. Ziua de 19 Ian. (Boboteaza.) Repaus ca în ziua de I-a a Crăciunului.

Aurel Catana, prefect de poliție.

Carol Robitsek

Depozitul de pielărie pentru ghete, curele de mașini, articole și materiale de ghete

Oradea-Mare. Telefon 2-99.

Specialități de Mode bărbătești la succesorul

ROTH M.
Piața Regina Maria No. 3.

CASSA DE PĂSTRARE DIN ORADEA-MARE

Strada Alexandri (Telekl-u.) No. 2

Fondată în anul 1847 ♦ Capital 10.000,000 Lei

Primește depuneri spre fructificare interesele cele
mai avantajoase cu livrete de depuneri și în cecuri.

Autorizată a face operațiuni de devize.

Face plăți încasări în străinătate, primește în
păstrare hârtii, de valoare.

Safe depozit!

BANCA ȘI CASSA de ECONOMIE FUZIONATĂ S.A. ORADEA-MARE

Capital și rezerve: Lei 20.000,000
Adresa telegrafică: „FUZIO”
Telefon: 4-43, 7-79, 4-51
Filiale: MARGHITA, BEIUȘ

Afiilată cu „BANCA COMERCIALĂ
ITALIANĂ ȘI ROMÂNĂ” București

Banca de Credit din Oradea-Mare S. A.

☐ Telefon: 4-82, 2-18 și 2-80 ☐

Se ocupă cu tot felul de operații bancare.

„CRIȘUL”

Federala Cooperativelor Sătești din Crișana
Sediul Central în Piața Mihai Viteazul 11.

FILIALA „CRIȘUL”

Magazin de coloniale,
delicatese, și Bodegă de
primul rang. Piața Re-
gina Maria No. 2.

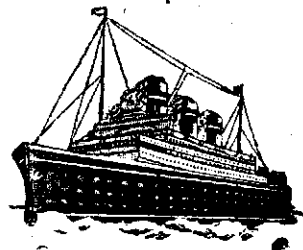
Găsiți în permanență cele
mai bune produse străine
și indigene. Vinuri, țu-
că de Văleni, lichio-
ruri, vermuturi, de
cele mai superi-
oare calități și
aperitive de
tot felul.

SUCURSALE:

Marghita, Tileagd,
Tinca, Beiuș, Vașcău

HAMBURG-AMERICA LINIE
în serviciul unit cu
UNITED AMERICAN LINES INC.
AGENTURA LAZAROVITS

FILIALE

Timișoara, L: Strada Mezey No. 2
București: Calea Griviței No. 183.
Oradea-Mare: Piața Mih.-Viteazul No. 5.
Arad: Palatul Bohus,
Cernăuți: Rathausstrasse No. 9. — etc.
Călătorii confortabile directe cu vaporul
în toate porturile din lume. — Serviciul
prompt. — Informații absolut gratuite.

JULIU GERGELY
CROITOR CIVIL ȘI MILITAR

Mare magazin de rechizite
UNIFORME ȘI CHIPIURI

Oradea-Mare, Bul. Reg. Ferdinand, 55

Aprovizionează cu toate articolele ne-
cesare la gospodăriile țărănești și des-
face produsele Cooperativelor Sătești.

Se găsesc în permanență în depozit
tot felul de mărfuri, de coloniale,
textile, fierărie, sticlărie, pielărie etc.

Secția de cereale se ocupă în perma-
nență cu aprovizionarea Județului cu tot
felul de cereale, care se distribuie în va-
goane complete la gară, sau în cantități
mai mici în magazinele din Oradea-Mare

PEȘTI PROASPEȚI

La Firma **BALOGH**
SUCCESORUL LUI KÁDÁR

Bulevardul Regele Ferdinand No. 1.

Pentru sărbătorile Crăciunului și a
anului nou se află în permanență și
se pot cumpăra tot felul de pești ca:

Somn, Crap, Știuci, Nisetri, Moruni, etc.

➡ Prenotări se pot face înainte ➡

IN INTERESUL PROPRIU COMANDAȚI-VA GHETE LA MAGAZINUL DE ÎNCĂLȚĂMINTE FRAȚII GONDA

Oradea-Mare, Bulev. Regele Ferdinand No. 5

Aci se găsesc în permanență pentru BĂRBAȚI, DAME și
COPII tot felul de încălțăminte de STRADĂ și de SEARĂ
precum și GHETE solide și ȘOȘONI și GALOȘI pentru
ZĂPADĂ și NOROI și PANTOFI DE CASĂ ușori.

Dela această firmă se poate comanda și obține încălță-
minte solidă și de prima calitate cu prețuri convenabile.

MARE TÂRG DE CRĂCIUN

Porcelane, pahare, picturi celebre și bibelouri fine de porcelan originale și antice. Service, bomboniere și cești veritabile de Altoren și Meissen, figuri de porcelan contemporane, precum și obiecte antice de calitate pară se află în asortiment bogat la **Magazinul de obiecte antice „Helicon“** Strada I. C. Brătianu (Șzanișló) 1 Cumpărăm obiecte antice cu prețurile cele mai convenabile.

Magazinul FISCHER

Pasajul „Vulturul“

are marfa cea mai bună

și mai ieftină

Se poate privi și în vitrină

Ciorapi femești	dela 18.—	Lei
Ciorapi femești flor	78.—	„
Ciorapi bărbătești	15.—	„
Ciorapi bărb. flor	45.—	„
Ciorapi Mouslin pentru fetițe	30.—	„
Ciorapi Patent pentru băieți	dela 16.—	„
Ciorapi flor pentru băieți	33.—	„
Mănuși femești	30.—	„
Mănuși bărbătești	54.—	„
Mănuși p. copii	16.—	„
Ațe Clark și Lanz.	13.—	„
Ața Leul	15.—	„
Ața Lanz de 1000 y.	40.—	„
Ața Matt de 400 y.	11.—	„
Ațe pentru brodat.	dela 13.—	„
Ațe pentru mașina de cusut de 1000 y.	14.—	„

Nasturi, ațe de mătase pentru mașini și butoniere bambac pentru țesut precum și tot felul de lucruri mărunte se găsesc cu prețuri ieftine.

PROBAȚI ȘI NU VEȚI REGRETA

dacă vă veți face îmbrăcămintea la CROITORIA BĂRBĂTEASCĂ

DAVID ȘI KOHN

din Str. Alexandri No. 4.

unde se execută confecționarea hainelor conform modei celei mai nouă.

Prețuri tarifale:

Costum sacou	800 Lei
Pardeșu	700 Lei
Raglan	
Ulster	
Palton de iarnă neted	800 Lei
Palton „Hamilton“	900 Lei
„Lord“	

Haine de seara executate frumos cu prețurile cele mai convenabile

Non. ați cari până acuma n'au mai fost.

FABRICA DE PĂLĂRII „METEOR“

PASAGIUL VULTURUL NEGRU

Transformă cu mult gust tot felul de pălării de dame și pălării bărbătești.

Comenzile se primesc la „Erzsébet“ Salon de pălării, 10

CATALOG.

Cu prețurile curente ale mai jos să fac efitin după măsură și după modele de modă de sezonului **costumuri de bărbați raglane pardesiuri maniale de iarnă** cari satisfac pretențiile tuturor la

Iuliu Gergely
croitorie bărbătească
Bulev. Regele Ferdinand No. 55

- 1 Sacco după măsură din stoffe jumătate lână neagră, sură, ori în alte culori L 1850—1930
- 2 Din material curat din lână în diferite culori sacco după măsură L 2200—2330
- 3 În culori de modă l-a material din lână sacco după măsură L 2780—2930
- 4 Din materiale de primul ordin din străinătate sacco după măsură L 3280—3500
- 5 Pardesiuri, raglane și maniale de iarnă dela 1750 Lei în sus
- 6 Din materialele cele mai fine și pe lângă prețuri cari se vor fixa la comandă să efectuează costume de ceremonie și alte specialități.

Costume și Mantouri
Veneze sosind în stok mare la depozit se vând cu prețuri reduse la :

RÓNA ANDOR

Palatul Vulturul Negru

MAGAZINUL SZILÁGYI ERNEST

Mari asortimente de Stofe pentru rochiile de baluri și serate, Creppe de Chine, Creppe Satin Maroquaine și Lamme.

Bulevardul Regele Ferdinand No. 3

Aprovizionati Vă cu

Cărți, Reviste, Ziare,
Jurnale de modă

dela biroul de ziare

„SIMPLON“

Oradea-Mare
Pasajul „Vulturul Negru“

La ASZODI în palatul Sas

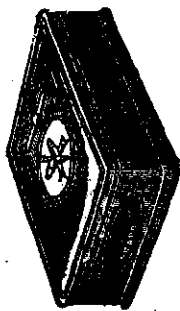
Rumul de ceai se vinde și de aici înainte cu 26 Lei.

Prăvălia Mihail Aszodi magazin de cafea, ceai și bonboane de Triest se poate afla ușor din oricare cartier al orașului.

Către publicul consumator din Oradea-Mare și din provincie:

Stimată Doamnă! probați a cumpăra cafea prăjită cu 8 feluri de arome neîntrecută la gust și la miros. Metodul de prăjire este secretul meu. Recomand cafea neprăjită kigr. 112 Lei.

La secția coloniadelor și dessertului. 1 kgr. salam fin 140 Lei.

Toti cei cari vreau să petreacă clipe plăcute să meargă la varietel

„Parisien Grill“

Programe aiese, băuturile cele mai bune și tot confortul.

Au sosit

pești proaspeți
:: de Dunăre ::

Primum incontinuu noi cantități de pește proaspăt pentru sărbătorile Crăciunului și a Anului Nou. Cu această ocazie se dă un favor funcționarilor de stat, județeni, C. F. R., celor aparținători Direcțiunii P. T. T. din loc, precum și ofițerilor și subofițerilor din armata locală cari beneficiază de

10% reducere de prețuri

Vadász & London

prăvălie de coloniate și deli cat. se, ORADEA-MARE.

Mare târg de Crăciun

Decoruri de lemn, păpuși jucării și obiecte pentru cadouri. Geamantane de voiaj, sticlării, porcelane, statuete, vase smălțuite de diferite feluri, cu prețuri reduse, se găsesc și se pot cumpăra dela

Magazinul Farkas

Strada Nicolae Jorga, No 5

Un tacâm complet de 6 persoane in porcelan colorat lei, 98— tacâm pentru cafea 221—; 1 ceașcă cu farfurie 1450; Porcelane colorate pentru cafea și ceai 289; tacâmuri de fingi mici 109; cobald pentru 6 persoane 375; tacâmuri de mâncare, articole de sticlă, obiecte de decor și ustensile, vase pentru mâncare și articole pentru aranjarea bucătăriei.

AVIZ

Toti depozitarii de ziare cari doresc să desfacă și ziarul nostru, să se adreseze direct Administrației ziarului la Oradea-Mare, Str. r. Deák No. 2.

Vizitați Restaurantul de Lux

„PALACE“

cel mai elegant și cel mai somptuos din localitate

Bucătărie admirabilă

Proprietar: MAX WELZER

DAYRAL & TAUBER Ltd. London

Agentură principală și depozit pentru România

Postăvăria DEUTSCH
No. 1.
Strada Avram-Iancu ORADEA-MARE.

FABRICA DE RAME KORNWEISS

Bulevar. Regele Ferdinand

Palatul Moskovits

Execută încadrări artistice cu prețurile cele mai convenabile. Expoziție permanentă a celor mai valoroși artiști pictori.

Să nu pierdeți ocazia a vizita expoziția.

„MUSICA“

Mare Magazin de Note și Instrumente Muzicale

Cel mai efitin isvor de cumpărare

Str. Regele Ferdinand, 11

Toti intelectualii și elita Oradiei-Mari frecventează numai

Cafeneaua**„ELITE“**

O orchestră clasică de primul ordin, delectează publicul.

EMERIC CZILLER ORADEA-MARE

CEL MAI MARE MAGAZIN DIN TRANSILVANIA

VÂNZARE EN GROS ȘI EN DETALI

In durată **târgului de Crăciun** se pun sub vânzare în toate secțiile magazinului meu, cu prețuri reduse: **Pânzeturii, albiturii și haine de pat. Covoare, perdele, transparente și linoleuri. Stofe de modă pentru costume și paltoane. Velure, mătăsuri, căptușeli. Articole de mode pentru domni și dame. Pălării bărbătești, cravate și tricouri à-la dr Jäger. — Articole lighelate, mănuși și ciorapi.**

Serviciu prompt, completant!

Telefon Interurban
4-29.

Unificarea organizației magistraturei

Puterea judecătorească a României întregite este organizată azi prin trei legi deosebite, una: a vechiului Regat, alta: a regimului austriac și a treia: a regimului maghiar.

Este o necesitate imperativă, că aceste regimuri neprielnice pentru bunul mers al afacerilor să înceteze odată și să se facă o organizație unitară; pentru a putea da instanțelor noastre judecătorești o organizație, care se corespundă cerințelor moderne atât în interesele justiției abilitate, cât și celor a magistraților și a personalului magistraturei.

În acest scop D. Ministru al justiției a instituit, o comisiune, care a fost încredințată a redacta un proiect de lege privitor la organizarea judecătorească. Aceasta comisiune după mai multe ședințe a și redactat în aceasta privință un anteproiect de lege.

D. Ministru al justiției a aflat de bine, că acest anteproiect de lege înainte de ce ar urma calea sa de legislație, să fie supus aprecierii unei comisii mai mare a magistraților, pentru care motiv a convocat pe 23 Dec. la reședința și în localul Ministerului de justiție o comisiune a magistraților. La aceasta comisiune au fost invitați capetenii Înaltei Curți de Casație, a Curților de Apel și ale Tribunalelor în număr de circa 80.

Ședințele comisiei au fost prezidate de D. Ministru al justiției asistat de secretariul și directorii generali ai ministerului de justiție și s'au ținut în zilele dela 23—28 Decembrie în fiecare ziua dela orele 9—13 și dela 17—20. În aceste ședințe s'au luat în discuție anteproiectul în general și în special articol de articol. Despre observațiile făcute de către membrii comisiei s'au făcut note stenografice, pe care apoi comisiunea specială le va lua din nou în dezbateri și apreciere. Luându-se în considerație cele aplicabile va redacta un nou proiect de lege, care apoi va lua calea sa de legislație astfel, că acest proiect să devină cât mai de curând lege, care se poată fi pusă în aplicare cu ocaziunea deschiderii noului an judiciar.

Cuprinsul mai important a anteproiectului este:

I.

Desființarea judecătorilor comunale.

Se menține categoria instanțelor judecătorești de azi, dar în Bucovina și în părțile foarte sub stăpânirea maghiară judecătorii de ocol vor fi sporite astfel, că după puțină vreme o judecătorie de ocol se va aibă mai mult ca 12—14 comune, ca de o parte justițiabilii se poată ajunge lesne la judecătoria lor, de altă parte se poată fi introdus judecătorul ambulant.

Sediile orfanale se desființază și cauzele de competența acestora vor fi trecute la „secția epitropiilor” ale Tribunalului.

Tribunalele, Curțile de apel și cea de Casație vor fi instituite după secții, Tribunalul ca instanță primă va proceda cu un singur judecător, ca instanță de apel cu trei, iar cea de Casație cu cinci judecători.

Cheltuielile de local, mobilier, întreținere, luminat și încălzit pentru judecătorii de ocol rurale și Tribunalele vor fi suportate de către județe, iar judecătorii urbane de către comuna respectivă.

Delegarea judecătorilor pentru cazul de substituiri o face Ministerul de justiție.

Cartea funduară se menține. În Dobrugea va funcționa și câte un judecător musulman numit cadui.

Camera de punere sub acuzare va trece dela Tribunal la Curtea de apel.

Cuțiile cu jirați ve vor pune în aplicare și la noi.

Ministerul public va fi îndeplinit prin delegațiunea dată de Ministrul justiției pe timp de un an, care pentru magistrat este obligatorie.

Magistrații au nouă grade de ierarhie, în gradul al IX lea vor fie supleanții și ajutorii adevărați judecătorii începători.

Cei cari voisc a intra în magistratură peste condițiunile generale și speciale de admitere mai trebuie se depună și un examen teoretic înaintea curților de apel cu sediul din centrele unversitare spre a arata, ca cunosc bine legile tuturor teritoriilor a României întregite, pentru a putea fi numiți ca magistrați în oricare parte a țării, tot aici vor face după un stagiul de trei ani și un examen practic.

Pentru asigurarea independenței morale li se dă magistraților inamovibilitatea în baza carea, nici un magistrat, nu poate fi înaintat ori transferat fără consimțământul său.

Pentru trecerea din oficiu în pensie limita de vârstă se stabilește pentru magistrații dela Înalta Curte de Casație la 70 ani, pentru cei dela Curtea de apel la 65 ani, iar pentru cei dela Tribunal și judecătorii de ocol la 60 ani.

Se institue un Consiliu superior al magistraturei, care va fi compus din primulpreședinte și președinții Înaltei Curții de Casație (serul lor este 5) și din doi consilieri al Curții de Casație mai vechi în rang ca supleanți.

Înaintările se fac în baza listelor de prezentare pe care le face acest Consiliu superior al magistraturei, din listele de prezentare ale Înaltei Curții de Casație sau a Curților de apel, în care vor fi cuprinși după vechime cei mai meritori. Consiliul superior al magistraturei într'un caz de vacanță va prezenta spre înaintare trei magistrați, din cari ministrul justiției alege unul.

Magistratul poate fi înaintat și pe loc sau poate primi după un serviciu de trei ani un adaus de salar de 20%. Înaintarea pe loc poate fi numai cu un grad mai superior ca funcțiunea ce o îndeplinește, iar adausul de salar nu poate crește decât numai până la limita de unde începe salariul gradului imediat superior.

Instituțiunea de inspectori judecătorești se desființază, dreptul de veghere li au: în primul loc ministrul justiției și șefii ierarhici, apoi primpreședintele Înaltei Curții de Casație asupra celor dela Curtea sa și asupra primpreședinților, președinților și Consilierilor dela Curtea de apel, iar procurorul general al Curții de Casație asupra procurorilor generali și de secție dela Curtea de apel. Iar primpreședinții și procurorii generali ai Curților de apel asupra celor dela instanța lor și asupra celor dela prima instanță din circumscripția lor. Primpreședinții de Tribunale asupra celor dela instanța lor asupra judecătorilor de ocol din circumscripția sa.

Comisiuni disciplinare sunt două, una: la curtea de apel din 5 membri și alta: la Înalta Curte de Casație compusă din consiliul superior plus patru consilieri. Ședințele sunt secrete și hotărârile definitive fără apel, cu excepțiunea a celei dela curtea de apel în cazul când a aplicat pedeapsa destituirii. Apărarea poate fi susținută numai personal sau de un coleg.

Pedepsele disciplinare sunt:

1. Prevenirea
2. Mustrea
3. Eliminarea temporală dela înaintare
4. Suspendarea pe timp limitat
5. Transferarea
6. Disponibilitatea pe timp limitat

7. Destituirea.

Comisiunea disciplinare ai curții de Apel sunt supuși cei cu grad mai inferior ca consilieri ai Curții de Apel, iar celei ai Curții de Casație cei cu gradul de consilier ai curții de apel sau cu grad mai superior.

II.

Postul de executor se desființază și se institue în locul acestuia corpul portareilor, care se compune din șef de portare, care trebuie se aibă tot aceeași calificație, ca un magistrat, apoi din portare, care trebuie se aibă patru clase secundare, un stagiul și un examen special, și în fine din agenți de portare, cari în una sau mai multe comune fac înmănrările.

Posturile de practicanți în drept, de notari, primdirectori, directori, primoficiali, oficiali, cancelisti etc se desființază. În locul practicanților și notarilor se institue postul de greșier, iar în locul celorlalti postul de copist, registrator, archivar, ajutor de greșier, iar la parchete și judecătorul de instrucțiune de secretari.

Fiecare secție a Tribunalului și Curților de apel are: un greșier, unul sau mai multe ajutoare de greșă, un registrator, nu archivar și copisti după necesitate. Greșierul asistă la ședințe.

Copistul greșier dela judecătoria de ocol trebuie se aibă patru clase secundare și un examen special. Greșierul dela Tribunal ori Curtea de Apel licența ori doctorat și un examen special, dar pot fi și cei cu 4 clase secundare dacă au un stagiul dela 2—7 ani după clase.

Primul greșier al Înaltei Curții de Casație trebuie se fi fost doi ani judecător sau procuror și are gradul de primpreședinte al Tribunalului, iar ajutorul de greșă dela Înalta Curte de Casație este asimilat cu judecătorul de Tribunal, deci trebuie se aibă calificație ca un judecător.

Funcționarii de birou vor fi clasificați de șefii lor ierarhici.

Comisiunile disciplinare pentru funcționarii judecătorești sunt instituite pe lângă Tribunalele și Curțile de Apel din primpreședințele, președinte și un judecător al instanței, pedepsele disciplinare sunt la fel ca a judecătorilor. Apărarea o poate face personal sau prin un coleg al său.

Tot în acest anteproiect s'a cuprins și proiectul despre înființarea oficiilor de notari publici.

Se înființază oficii de notari publici în tot cuprinsul țării.

Condițiunile de admitere a notarilor publici sunt tot aceleași ca a unui magistrat, cu examenul teoretic mai susamintit, ei pot fi numiți prin Decret Regal, trebuie să depună și o garanție, care variază după împrejurările locului postului.

Notarii publici pot avea stagieri, care după un stagiul pot primi procură dela șeful lor pentru unele acte de o mai mică importanță, pot avea și locțiitor, care este autorizat în caz de piedecă a șefului

lor să facă lucrările, pe ambii îi numește la cererea șefului și propunerea camerei notarilor publici ministrul justiției.

Atribuțiunile notarilor publici o va stabili o lege specială.

Notarii publici de pe teritoriul aceleași Curte de Apel se vor constitui în un corp, care se va numi Camera notarilor publici, care va avea un consiliu din 4 membri și 2 supleanți.

Camera notarilor publici va delega membrul, care va face anual inspecțiunea asupra birourilor notarilor publici, ministrul justiției are drept de veghere și asupra notarilor publici.

Comisiunea disciplinară a notarilor publici va fi instituită la Tribunal și se va compune din primul președinte al Tribunalului, doi judecători ai Tribunalului trași la sorți, și doi notari publici aleși de Camera notarilor publici pe timp de 3 ani cu vot secret.

Hotărârile sunt definitive afara de cazul când s'a aplicat pedeapsa destituirii, când se poate face apel la comisiunea disciplinară a Curții de Apel instituită pentru magistrați.

Pedepse disciplinare sunt:

1. Amenda până la 10.000 lei;
2. Suspendarea pe timp dela 1—6 luni;
3. Destituirea.

Pentru notarii publici nu se prevede în proiect inamovibilitatea.

* * *

Comisiunea magistraților a fost plăcut impresionată de solitudinea ce o are d. Ministru al justiției pentru magistrații, iar d. Ministru în cuvântarea sa de încheiere a constatat cu deplină mulțumire, că magistrații în cursul discuției asupra acestui anteproiect au avut în vedere nu numai interese lor profesionale, ci cele altruiste de a țării o lege cât se poată de perfectă. Determinat de aceste împrejurări a promis, că va proceda la fel și în privința proiectelor ce sunt în lucrare a procedurilor civile și penală, a codului penal și cel comercial și cambial.

A mai avut această întrunire și partea avantajoasă, de a da bun prilej magistraților din toate unghiurile țării noastre, ca să se cunoască personal, să-și cunoască părerile, mentalitatea și tendințele, ca prin o colaborare colegială și frățască să se poată contopi în un corp omogen spre binele scumpei noastre patrii.

Andrei Ilie,
preș. la Curtea de Apel

EUGEN BARNA

Sir. Regele Ferdinand
ORADEA-MARE

Magazin de Mode

Stabilimentele Industriale

MOSKOVITS

Soc. pe Acții

FABRICA DE SPIRT

ORADEA-MARE

Numai până la
15 Ianuarie 1924
se fac reduceri de

10%

asupra
mărfurilor
deja reduse

MISSIR
Magazin cu articole
de modă.

COLUMBIA
FABRICĂ
DE LINGERIE S. A.

Execută : tot felul de albituri
pentru dame și bărbați, dela
cele mai modeste produse de
comerț, până la cele mai fine.

ADRESA TELEGR. :
C O L U M B I A
ORADEA-MARE, STR. ARADULUI 23-25

**CAFENEAUA
ROYAL**

BANCA AGRARĂ DIN ORADEA-MARE S. A.

Se ocupă cu tot felul de
operații bancare. Autorizată
a face operații de devize

Secția mărfuri. ♦ Safe depozit.
Telefon No.: 6-58, 6-14, 6-62

**Cadouri de Crăciun
și Anul Nou**

juvaere, obiecte prețioase
cu prețurile celea mai
convenabile la magazinul de

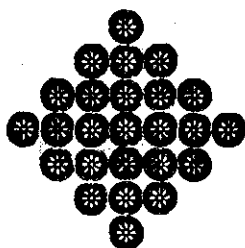
Bijuterii BODIS
Bul. Regele Ferdinand No. 2

BANCA MARMOROSCH
BLANCK & Co.

**FARMACIA
GH. PĂCALA**
Bul. Regele Ferdinand No. 5

Se găsesc toate speciali-
tățile franceze, germane
și indigene. ::

BANCA GENERALĂ DE CREDIT UNGARĂ

Filiala : Oradea-Mare

Kirschner & Co. Societate de Transport S. A.

ORADEA-MARE
Telefon No. 2-80 Piața Mihai Viteazul Adresa-telegrafică:
KIRSCHNERCO.

Se recomandă tuturor comercianților, întreprinderilor industriale,
atelierelor și tutore care au interes la transport pe C. F. R.,
lucrând cu prețurile cele mai convenabile. ::

Informează în privința taxelor de transport, vamă, taxe avanta-
jioase C. F. R., călătorii, organizarea secțiilor de mărfuri, dispo-
ziții la scrisori de transport, regulamente C. F. R. etc., etc.

:: Controlul tuturor documentelor de transport ::